

PENSIONÄRSRÅD ATT RÄKNA MED

Malin Wennberg
Projektledare pensionärsråd

*” Ni borde inte lägga er i det här.
Ni ska väl sitta och dricka kaffe
tillsammans.”*

Citat från en KSO någonstans i Sverige

Bevaka pensionärernas
levnadsförhållanden i kommunen/regionen
och samråda inför de politiska beslut som
rör äldre

Pensionärsrådet är:

- Råd inte en nämnd
- Mellanhand
- Rådgivande

Deltagardemokrati

Ett ideal om att medborgarna ska vara aktiva i politiken på andra sätt än att enbart välja sina representanter i återkommande val

Konkret deltagardemokrati

- Medborgarförslag
- Folkinitiativ
- Samarbetsråd

Vanligaste samarbetsråden

- Pensionärsråd
- Funktionshinderråd

Kongressbeslut om pensionärsråd

SPF Seniorerna

- KPR ska organiseras direkt under kommunstyrelsen,
- Arbeta fram ett reglemente som grund för pensionärsrådets arbete
- Verka för att SKR tar fram ett reglemente för pensionärsråd
- Verka för att riksdagen lagstadgar om pensionärsråd i kommuner & regioner

Pensionärsråd är inte lagstadgade

Pensionärsråd finns i de flesta kommuner och regioner. Men inte alla. Det är frivilligt.

Vi kräver lagstiftning om pensionärsråd. Men den kommunala självstyrelsen väger tungt.

Obligatoriska råd i Skandinavien

Norge: **Eldreråd** obligatoriskt sedan 1992

- Danmark: **Ældreråd**, **seniorråd** obligatoriskt sedan 1996

- Finland: **Äldreråd** obligatoriskt sedan 2014

Pensionärsråd på alla nivåer

Regeringens
pensionärkom.

Regionala
pensionärsråd

Kommunala
pensionärsråd

Vi företräder seniorer

- Äldreperspektiv på alla frågor
- Konstruktiva
- Talar med gemensam röst på råden
- God förankring
- Partipolitiskt obundna

Uppdraget

Intresse, kompetens och engagemang

Involvera & informera andra om arbetet

God kontakt med medlemmar och styrelse

PENSIONÄRSRÅDET
EN ARENA FÖR ATT
PÅVERKA SAMHÄLLET

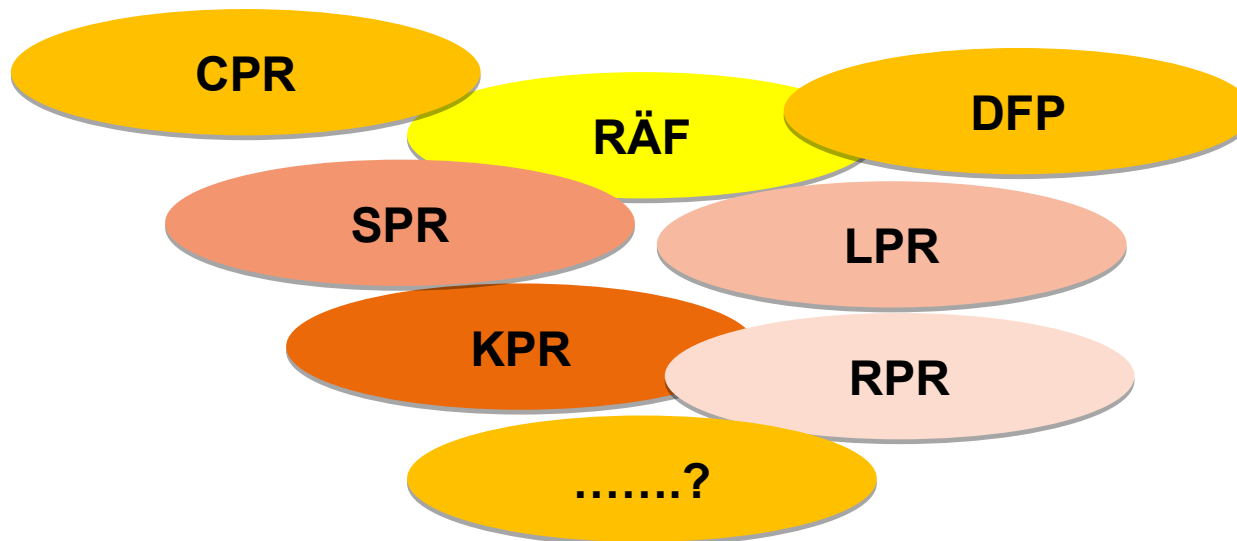
Fler påverkansmöjligheter

Några exempel

- Uppvakta politiker
- Insändare & debattartiklar
- Kampanjer
- Bjud in politiker till oss, tex årsmöten

Pensionärsråd förkortas på många vis

Extra satsning på pensionärsråden

- En projektanställd på 80 procent
- Utbildningar
- Verktyg för utveckling
- Underlag
- Nyhetsbrev

Pensionärsråd i alla
kommuner och i regionen

Kommuner utan pensionärsråd

- Sigtuna
- Ystad
- Trelleborg
- Kungsbacka
- Bollebygd
- Mölndal

Var finns pensionärsråden organisatoriskt?

- Under vård- och omsorgsnämnd/sjukvård
- Under kommun/regionstyrelse
- Seniororganisationerna vill att pensionärsråden ska ligga under KS/RS

Kommunens ansvar

- Social omsorg
- Förskola, skola och vuxenutbildning
- Plan och byggfrågor
- Miljö- & hälsoskydd
- Renhållning & avfallshantering
- Vatten & avlopp
- Räddningstjänst
- Krisberedskap & civilt försvar
- Biblioteksverksamhet
- Bostäder

Frivilliga uppgifter: Fritid och kultur, energi, sysselsättning & näringslivsutveckling

Skövde kommun

Instruktion för kommunala pensionärsrådet

Beslutad av kommunstyrelsen
9 februari 2015, § 24. Dnr KS2015.0037

Stöd och Omsorg

[Akut socialt stöd](#)[Alkohol, droger och spel](#)[Anhörig/närstående stöd](#) >[Arbetsmarknadsenheten, AME](#) >[Ekonomiskt stöd och rådgivning](#) >[Familj, barn och ungdom](#) >[Funktionsnedsättning](#) >

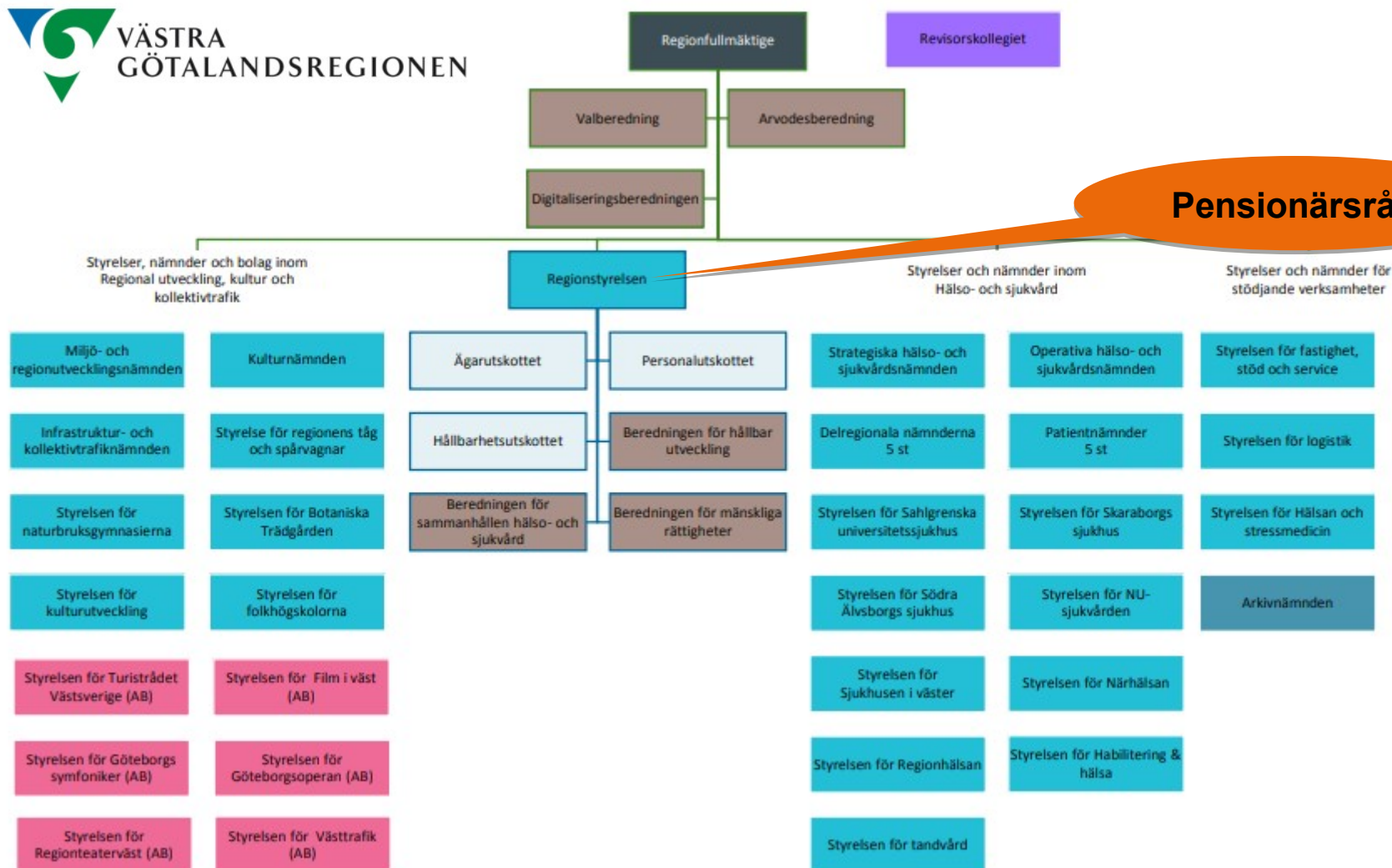
Pensionärsråd och pensionärsföreningar

[Dela](#)[Skriv ut](#)[Lyssna](#)

I kommunen finns ett pensionärsråd. Kommunala pensionärsrådet är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationerna och kommunens nämnder.

Syftet med pensionärsrådets verksamhet:

- förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre,
- vara remissorgan i frågor som berör pensionärerna,
- vara ett forum för opinionsbildning och kunskapsspridning,
- verka för att pensionärernas frågor beaktas i nämndernas verksamhetsplanering, samt
- initiera nya pensionärsfrågor i nämnder och förvaltning

Pensionärsrådstrappan

Var befinner ni er?

Toppen! De
behöver oss.

Jovars! De vet att
de inte får runda
oss.

Informationsstund
kaffe & dopp

Inget
pensionärsråd

Checklista för självskattning av pensionärsrådet

- Checklistan består av ett antal frågor som ska ge en bild av hur väl det egna rådet fungerar
- Ta fram en plan för hur vi kan få det bättre

Checklista

- del 1

- Styrdokument & regelverk
- Organisatoriskt
- Inflytande och delaktighet
- Sammansättning
- Förtroende
- Övrigt

Checklista

- del 2

- Hur arbetar och agerar vi inom SPF seniorerna?
- Samarbete med andra
- Relation till styrelse/förening
- Trovärdighet

Tips!

- Gör en handlingsplan
- Använd vid grupparbeten
- Använd för påverkan

MALLREGLEMENTE FÖR SENIORRÅD

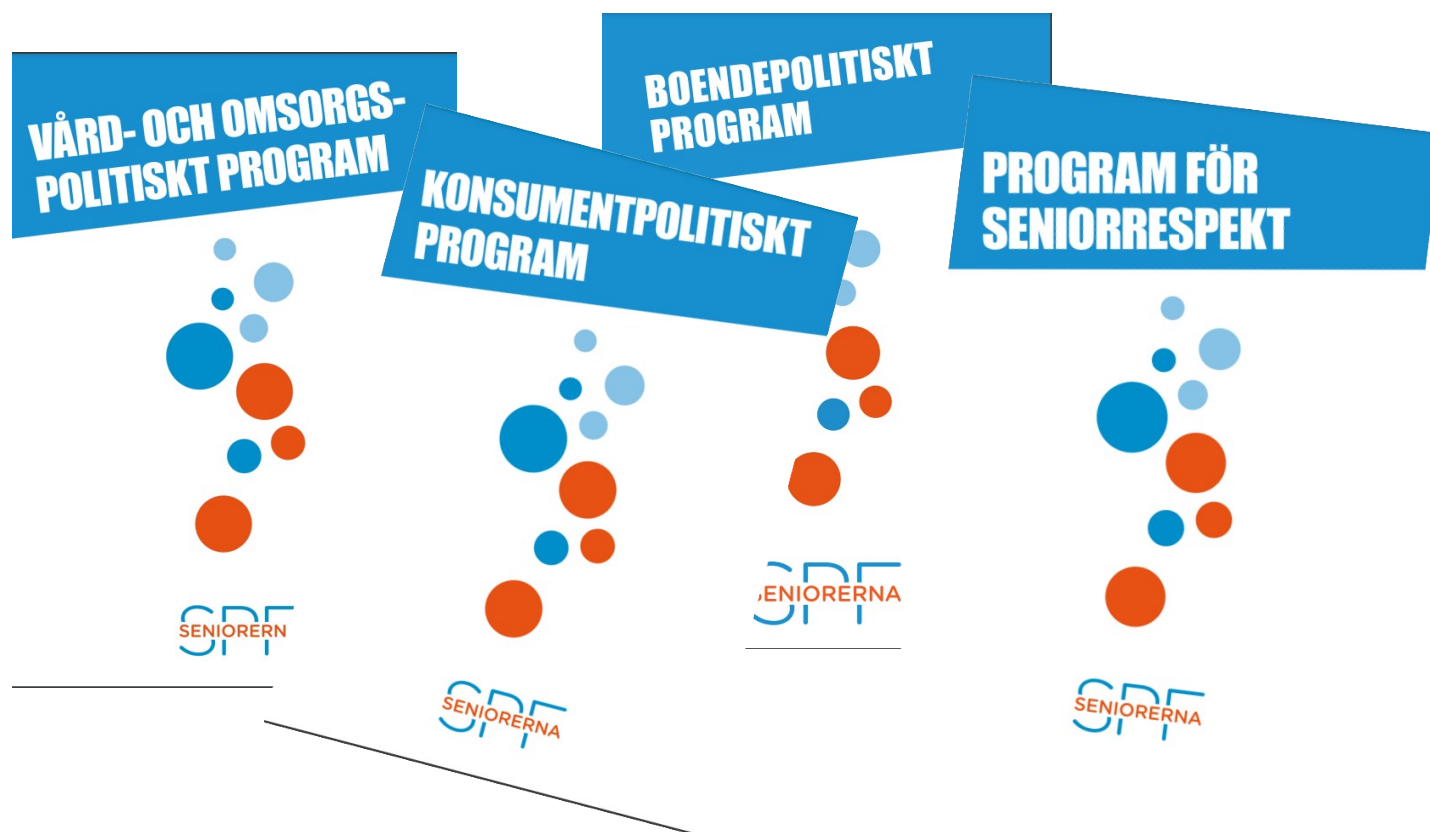
Mallreglemente för seniorråd

- 1. Seniorrådets uppgift
- 2. Rådets sammansättning
- 3. Organisation och arbetsformer
- 📁 sammanträden, - dokumentation, - förberedelse,
- 📁 utbildning, - information
- 4. Arvode
- 5. Revidering av reglementet

Använd det!
Anpassa efter era behov!

Våra politiska program

Ett roligare seniorliv

Våra pensionskrav inför valet

Åldersgränser leder till ojämlig vård

**Förbundsmästerskap
2022 – 9 grenar**

Nyhet Hemtjänstindex

Denna sida är lösenordsskyddad

.....

LOGGA IN

gbg1939

Mäter kvaliteten i välfärden

Skaraborg 2023

Bakgrund

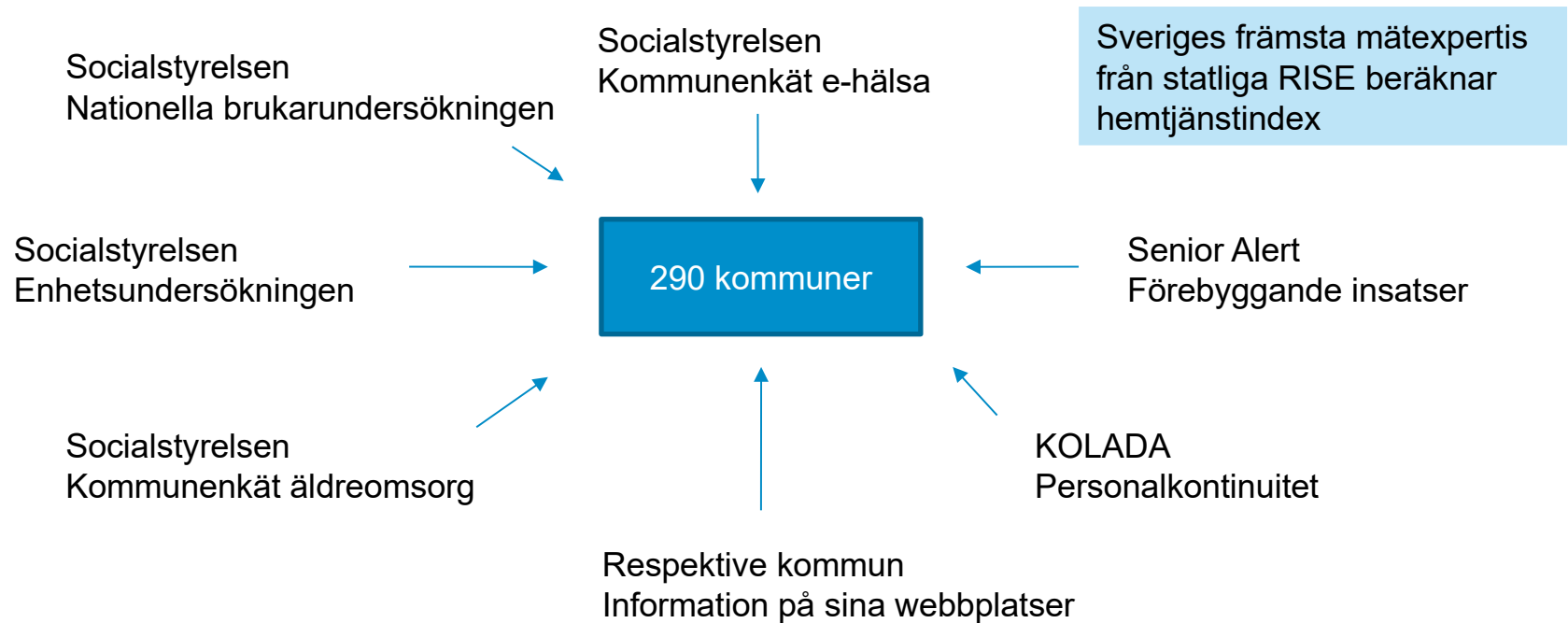
- Hemtjänst en prioriterad fråga.
- Inte varit möjligt att mäta kvalitet.
- Tidigare försök har gjorts. Etisk plattform 2014.
- Allmänna arvsfonden öppnar för projekt 65+.(2021)
- Finansiering från Allmänna arvsfonden för att utveckla Hemtjänstindex. Start 1 januari 2022.

Vad är nytt med Hemtjänstindex?

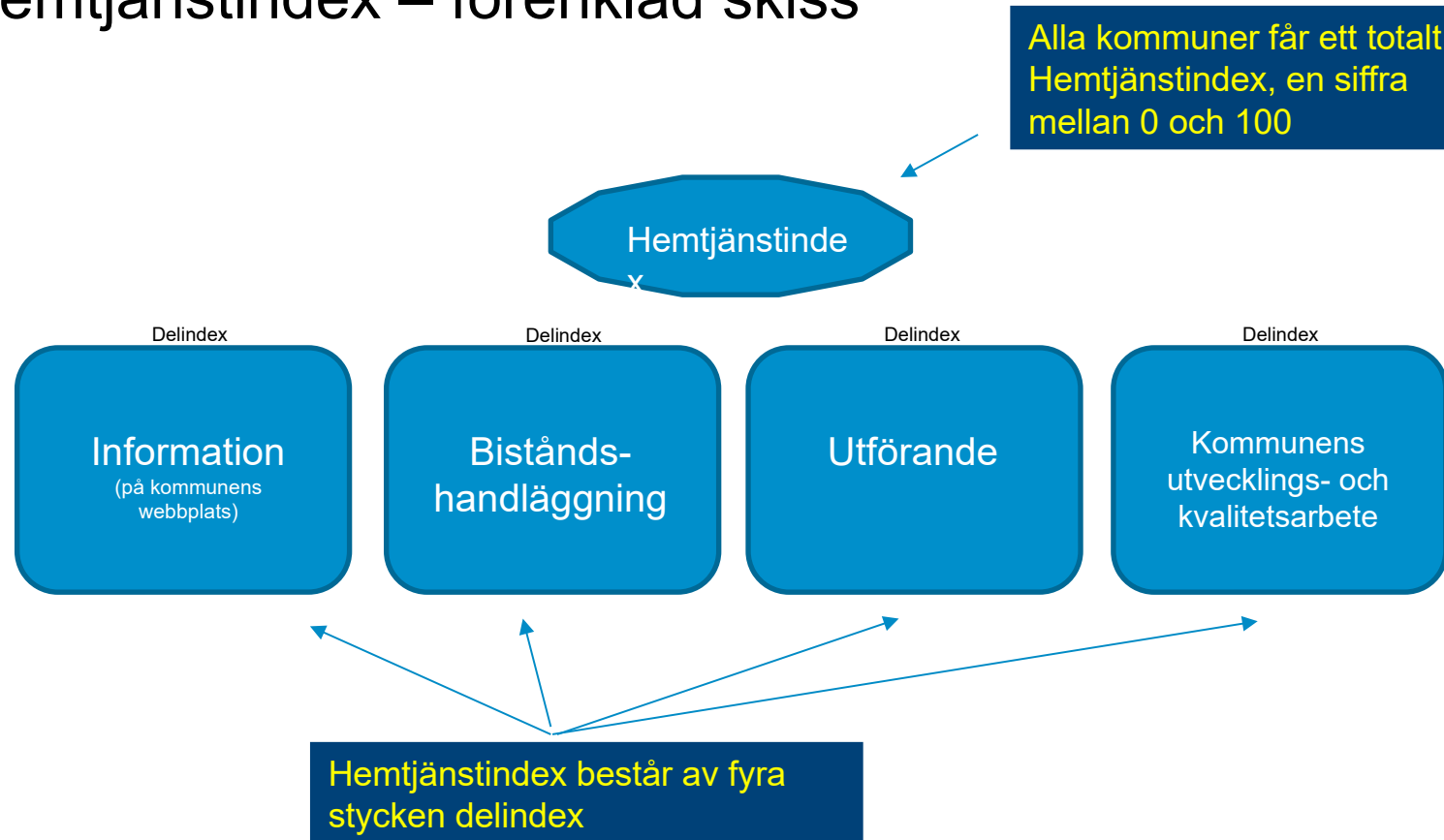
- kvalitet inom vård/omsorg sammanställs, baserat på vetenskapliga metoder och med hjälp av mätexpertis
- den totala kvaliteten inom hemtjänsten sammanställs per kommun
- kommuner "på riktigt" kan jämföra sig med varandra
- seniorer deltagit och pekat på vad som är viktigast och vad som är lite mindre viktigt inom hemtjänsten

Hemtjänstindex – inte en ny undersökning

en summering av flera befintliga undersökningar

Hemtjänstindex – förenklad skiss

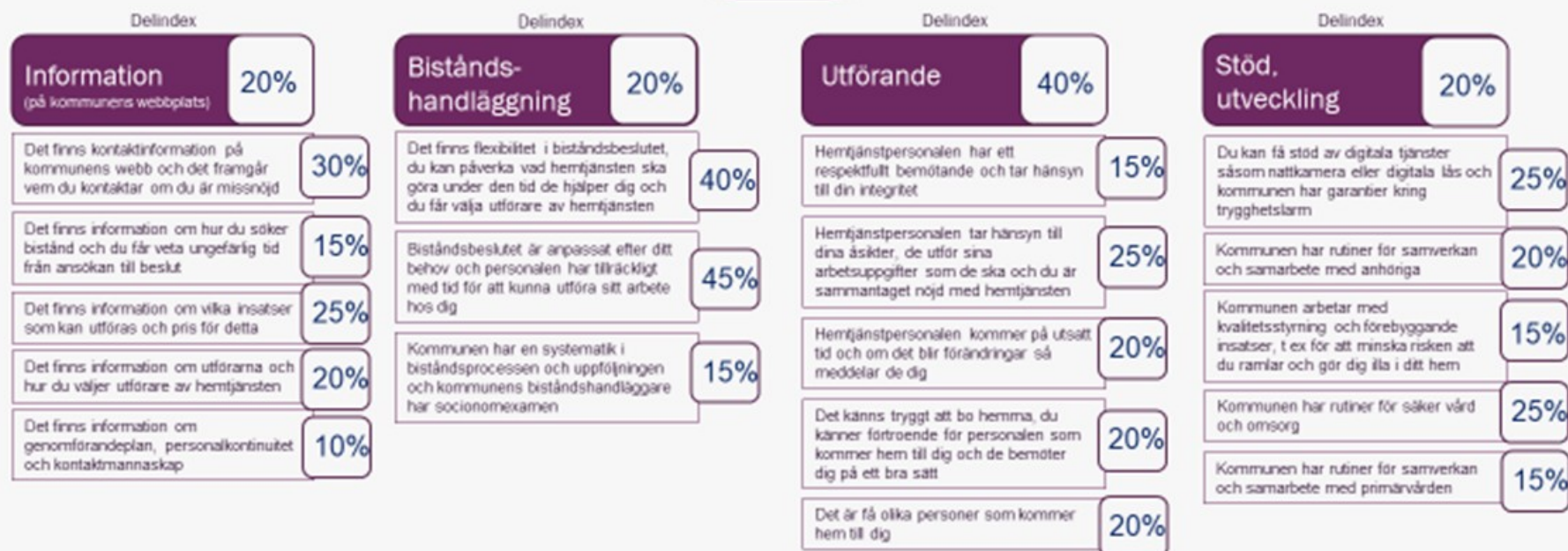

Hemtjänstindex

- mätmodell

Kommunens totala Hemtjänstindex

Hemtjänstindex

https://hemtjanstindex.se/wp-content/uploads/2022/10/FULLSTANDIG-BESKRIVNING_Hemtjanstindex_21sep2022.pdf

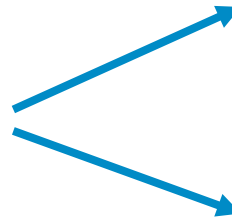
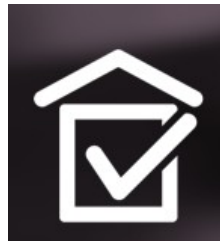
Hemtjänstindex 1.0

**Nyckeltal/Indikatorer, datakällor, gruppering till
kvalitetsområden, viktningar, delindex och specificering av
vilken data som används för indexberäkning**

Gösta Bucht
Peter Söderman
2022-09-21

Vad kommer årligen ut från Hemtjänstindex?

Undersökningar

Publika rankinglistor över kommunernas kvalitet inom hemtjänsten

- Hela Sverige
- Per län

Specifika rapporter per kommun som kommunerna kan beställa

- Hur bra är kommunens hemtjänst?
- Vad är bra / inte bra
- Vad borde kommunen prioritera
- Analyser

Kommun	Placering	Index	Information		Biståndsbedömning		Utförande		Stöd och utveckling	
			placering	index	placering	index	placering	index	placering	index
Essunga*	11	59.3	119	32,7	*10	*50,7	2	72,1	214	62,2
Lidköping	22	58.1	93	36,1	16	48,3	24	66	83	70
Falköping	23	58.1	6	62,8	65	44,4	68	62,1	224	61,1
Vara	24	58.1	208	28,8	69	44,2	27	65,8	2	84,9
Gullspång	27	57.4	32	47	82	43,3	56	63,5	110	68,5
Grästorp	34	57.0	101	35,2	64	44,2	25	65,9	90	69,5
Mariestad	38	56.8	31	47,1	49	45,2	101	60,4	80	70,3
Skövde	42	56.5	12	55,6	74	43,8	130	59,1	152	66,3
Töreboda	47	56.2	121	32,3	39	45,5	97	60,5	12	78,9
Tibro	56	55.5	71	39,2	62	44,6	84	61,1	101	69,1
Karlsborg	58	55.5	107	34,3	99	42,4	52	63,8	97	69,3
Skara	82	54.1	59	41,1	231	32,9	151	58,1	9	80,6
Götene	87	54.0	85	37,4	130	41	85	61	137	66,9
Hjo	101	53.2	39	44,8	204	35,4	141	58,6	119	68,2
Tidaholm	246	46.8	228	22,4	223	33,8	192	56,4	235	60,1

* Data saknas från Socialstyrelsens kommunenkät äldreomsorg.
Påverkar delindex Biståndsbedömning

Nytt och på gång 2023

- Checklista – delindex information
- Erbjudande till kommunerna
- Nationella rapporten
- Argument för rapporten
- Ansökan SÄBO
- Utvärdering av rapportverktyget

Webben som seniorerna vill ha den

Webben som seniorerna vill ha den

29 MARS, 2023

För att hemtjänsten ska fungera måste informationen vara bra. Vid detta webinarium berättar seniorerna hur de vill ha informationen på kommunens webb. Kommuner som lyckas bra med sin information berättar hur de gör. Vi får också veta när Hemtjänstindex granskar kommunens webb inför höstens indexsammanställning, och vad som kommer att granskas. Arrangörer är Hemtjänstindex och Seniorval.se.

PREVIOUS INLÄGG
Checklista för dig som vill uppdatera kommunwebben

NEXT INLÄGG
Hemtjänstindex nyhetsbrev # 10

<https://hemtjanstindex.se/webben-som-seniorerna-vill-ha-den/>

Priser - Ordinarie rapportpaket

2022				
Antal invånare (indelning enligt Socialstyrelsen och aktuell statistik från SCB);	Pris 2022 *	Antal användare	Skriftlig kommunspecifik analys och PPT-presentation ingår	Genomgång kommunens resultat och introduktion i rapportverktyget ingår
Kommun med upp till 15 000 invånare:	20 000 kr	2	Ja	Ja
Kommun med 15–30 000 invånare:	30 000 kr	2	Ja	Ja
Kommun med 30–70 000 invånare:	40 000 kr	4	Ja	Ja
Kommun med 70–200 000 invånare:	50 000 kr	4	Ja	Ja
Kommun med 200 000 eller fler invånare:	60 000 kr	6	Ja	Ja

Priser - Förenklat

rapportpaket 2022				
Antal invånare (indelning enligt Socialstyrelsen och aktuell statistik från SCB);	Rabatterat pris 2022 *	Antal användare	Förenklat skriftlig kommunspecifik analys och PPT-presentation ingår	Möjlighet att delta i 30 min generell introduktion i rapportverktyget.
Kommun med upp till 15 000 invånare:	16 000 kr	2	Ja	Ja
Kommun med 15–30 000 invånare:	24 000 kr	2	Ja	Ja
Kommun med 30–70 000 invånare:	32 000 kr	4	Ja	Ja
Kommun med 70–200 000 invånare:	40 000 kr	4	Ja	Ja
Kommun med 200 000 eller fler invånare:	48 000 kr	6	Ja	Ja

Från 1 maj till 30 juni erbjuder vi kommuner att beställa en förenklad version av rapportpaketet till ett lägre pris. Detta ger kommunen full access till det digitala verktyget, en enklare kommunspecifik rapport och möjlighet att analysera sina resultat och förbereda sig inför Hemtjänstindex 2023, som kommer i månadsskiftet november **20%** december

Nationella rapporten – iakttagelser

Det är stora skillnader i hemtjänstens kvalitet mellan olika kommuner.

Inget samband mellan kommunernas kvalitet och

- kommunens storlek
- geografisk placering
- Kommungrupp
- Valfrihetssystem
- kommunens kostnader för hemtjänsten.

För att en kommun ska kunna leverera en hemtjänst av god kvalitet behövs:

- En fungerande och sammanhållen kedja från kommunikation med äldre och anhöriga via biståndsprocessen till utförandet.
- Kommuner med högt index vittnar om att de har fokus på att få hela kedjan att fungera.
- Vid lågt index brister ofta samordningen mellan olika enheter.
- Ledarskapet har stor roll för hur väl en kommun lyckas med att leverera en god hemtjänst.

Verktygslådan

- Manual
- Frågor och svar
- Lokalt pressmeddelande
- Insändare/debattartikel
- Skrivelse till kommunen

www.hemtjanstindex.se

SPF Seniorerna

En viktig organisation!

- ✓ En av Sveriges största ideella organisationer
- ✓ En av de största seniororganisationerna
- ✓ Bevakar seniorers intressen
- ✓ Gemenskap
- ✓ Allmänintresse

Tillsammans är vi starka!

Tack!

malin.wennberg@spfseniorerna.se

Gruppdiskussion 1

Inflytande och delaktighet

1. Har vi möjlighet till inflytande i *alla* frågor som rör seniorer i kommunen/regionen?
2. Har vi möjlighet att ställa frågor och därmed föra upp önskemål och synpunkter på kommunens eller regionens dagordning?

Gruppdiskussion 2

Relation styrelse/förening

1. Informerar vi regelbundet er förenings-/distriktsstyrelse om vad som sker i rådet?
2. Finns ett intresse från vår förenings-/distriktsstyrelse att följa det som sker i rådet?

